

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

A lap melléklet részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többzsöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilt sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Császká György.

* Örömmel, lelkesedéssel köszöntjük és ünnepljük városunk falai között Császká György érseket, illusztris főpásztorunkat, ki apostoli körútjában a hitünkben megerősítő bérmálás szentségének kiosztására körünkbe jött.

Kimondhatatlan nagy a mi örömünk, hogy itt tisztelhetjük papi és honfi erényekben tündöklő jóságos szívű főpásztorunkat, aki az igaz apostoli lelkű főpásztorok mintaképe, akit ezen ezen áldanak és örömmel szórják elébe szívük hálájának és szeretetének legszebb virágait.

Egész pályáján át hivatása magaslatán állt és áll. Kezdődött ez akkor, mikor az eliramlott gyermek- és ifjakkal föltárlt lelke előtt az ég és az Isten szent oltáránál fölszállott az első szent áldozat és utána egy emberöltőn át hirdette, imádkozta és dicsőítette, kit a bölcs lángesze fel nem ér, kit le nem győzhet a zordon halál és tanította, ápolta és gyakorolta az örök szeretetet, melyet az hozott a világra, ki a keresztfán értünk kiszendvedt, az örök szeretetet, mely békét boldogságot áraszt szerteszét.

A jézusi szeretet vezérelte, ez volt az ő vezércsillaga, a „Crucis amore“ ihlette meg szívét és olyan fejedelmi jótékonyt gyakorolt, mely a humanizmus annaleseiben ritkítja párját.

Szakadatlan hosszú láncolata a nagy-lelkű áldozatoknak hirdetik fényes szívének jóságát, lelkének fenkölt nemességét.

A nemzeti kulturának számtalan iskolát, zárdát emeltetett, áldozott a tudományoknak és művészetnek, vigaszt, segínyt nyújtott a szenvedőknek, leszállt az árvákhoz, a kiknek a világ idegen, árvaházakat alapított, hogy legyen az árváknak édes otthonuk.

Városunk közönsége is mély hálával hódol. Jóságos szívében helyet talált a mi városunk is. Vallási és kultur érdekeinkért sokat áldozott.

Két kiváló kulturintézetünk a női zárda,

hol a mi leánygyermekünk nyernek tanítást és szívet nemesítő vallásérköcsi nevelést, mely a legerősebb vértet ad az élet küzdelmei ellen, az óvónőképző, mely évente több tanult honleányt bocsát ki a nemzeti kultúra szolgálatára és az ezzel kapcsolatos árvaház, melyben szegény árvák nyernek ellátást, városunk iránti szeretetét fényesen dokumentálják.

Az újtemplom még mindig a régi rom lenne, ha jóságos szívét nem indította volna meg városunk r. k. lakosságának kérelme. Egyedül az ő nagy adományainak köszönhetjük, hogy nem sokára ima és ének fog hangzani az újtemplomban, az Isten dicsőítésére.

Városunk mély hálája, ragaszkodása és tisztelete nemcsak ebben a fényes külső ünneplésben nyilvánul meg, hanem ott lángol a szívekben és onnan száll fel a fohász a mindenek Urához: Áldja meg kegyes főpásztorunkat.

Ad multos annos!

Közigazgatási ankét. A belügyminiszteriumban Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter elnöksége alatt f. hó 12 én délután 4 órakor kezdődött a nagy közigazgatási szaktanácskozás, amelyen részt vettek az összes érdekelt szakminiszteriumok képviselőin kívül az országgyűlés mindkét házának közigazgatási szakerei és pedig pártpolitikai tekintet nélkül; továbbá a főispánok, az alispánok, árvaszéki elnökök, főszolgabírák közül számosan, valamint a községi és körjegyzők országos központi egylete által kiküldött községi és körjegyzők. Oly nagy volt különben ezen közigazgatási ankét iránt az érdeklődés, hogy a vármegyék részéről még többen akartak volna azon részt venni; de az ankét a dolog természeténél fogva csak korlátolt számú tagokból állhat. Ennek az ankétnek feladata lesz, hogy kritikát mondjon a közigazgatási ügyviteli szabályzatok egységesítése és egyszerűsítése tárgyában a belügyminiszterium kodifikáló osztálya által előkészített munkálatok felett. Az ankét két csoportban működik. Az első csoport tegnap kezdte meg tanácskozásait és ennek feladata lesz a vármegyei általános közigazgatási, továbbá a községi és körjegyzői, valamint a közigazgatási bizottsági ügyvitel egyszerűsítéséről kidolgozott munkálatok megírása. Ez a csoport valószínűleg folyó évi június hó 19 éig befejezi feladatát. Ekkor kezdődik a második csoport munkája. Ez a gyűlési ügyvitellel foglalkozik. Az egyszerűsítési törekvés különösen a vármegyei ügyviteli szabályzatban csúcsosodik

ki. Sőt ez a szabályzat a szoros értelemben vett ügyvitel keretein túlmenve, egyúttal a vármegyei tisztviselők szolgálati viszonyainak, jogainak, kötelezettségeinek lehető körvonalozását és a mai törvényes korlátok között, részben szabályozását is tartalmazza. Vagyis már a szolgálati pragmatikának megalkotása előtt, mely a törvényhozáshoz tartozik, ezen szabályzattal a vármegyei tisztviselők jogviszonyainak kitelhető egységesítése és biztonságát óhajtják megteremteni az egész országban. A községi és körjegyzők ügyviteli szabályzata 7 fejezetre van osztva, ugymint: I. Általános rendelkezések (iktatás, elintézés, expedició). II. Irattár. III. Hivatalos lapok kezelése. IV. Képviselőtestületi gyűlések. V. Ezek jegyzőkönyvei. VI. Magánmunkálatok. VII. Vegyes határozatok. Az egész szabályzat-tervezet 106 §-ból áll és a községi jegyzők irodái teendőit rendezi. A mint látjuk, az ankét szigorúan szakszerű és tisztán gyakorlati irányú közigazgatási kérdésekkel foglalkozik és ezért az ankét tagjait is a gyakorlati közigazgatás szakértői közül válogatták össze. Az ankét eredményének figyelembe vételével azután a munkálatokat esetleg újból átdolgozzák és az öt rendbeli szabályrendelet folyó évi szeptember-október hónapokban ki fogják adni végrehajtás végett.

József főherceg Zomborban.

Szerdán délután a Szabadkáról érkező vonattal jött városunkba az igazán magyar főherceg. Fogadtatására megjelentek a pályaudvaron Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula kir. tanácsos, alispán, Hauke Imre polgármester, Nickl alezredes állomásparancsnok, Schneider Frigyes százados, honvédszászáljparancsnok, Hümpfner Leó hadnagy segédtsízt, két futár altiszt és Thurszky Jenő rendőrfőkapitány.

A vonat néhány perccel fél négy után robotgott be a peronra és rendes megállóhelyén állt meg. József főherceg leszállva a vonatról, katonásan üdvözölte az urakat. Elébe lépett Nickl alezredes, utána Schneider Frigyes százados zászáljparancsnok és megtették katonai jelentésüket.

Erre Latinovits Pál főispán a következő beszéddel üdvözölte a főherceget:

Kir. Fenség! Habár Fenséged minden hivatalos fogadtatást mellőzni óhajtott, mégis azon határtalan tisztelet és szeretettel fogva, melylyel az egész ország kir. Fenséged magas személye iránt viseltetik, jelentünk meg Bács-Bodrogh vármegye és Zombor város törvényhatósága és közönsége nevében, hogy kir. Fenségedet hódolatteljesen üdvözöljük. Minden hazáját szerető magyar ember a legnagyobb hálával van eltelve kir. Fenséged magas személye és dicső atyjának, boldogult József nádorunk emléke iránt, ki a jótétemények egész sorozatával árasztotta el hazánkat. Kir. Fenséged minden téren az ő nyomdokaiban haladva, osztatlan tiszteletet vívta ki az egész hazánknak.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Császká Györgyhez.

Vezesd, vezesd tollam jó örzőangyalom!
Hogy szép s kedves legyen üdvözlő dalom,
Mint a kápolnaharang ezüst csengése,
Mint a hárfá hárfájának szelíd zengése.

Ös Kalocsa csendes lilium kertjének
Voltam én nőrendéke, szerény hajtása,
Hogy jöttöd e város gazdagja, szegénye,
Ifja s öregje örömpresce várta.

Mi is közte voltunk s te jóságos arcod
Ránk emelve így szóltál nyájás kegyesen:
„Fehérek vagytok, fehérek mint az angyalok.
S szívetek tiszta mint a hó. Úgy is legyen“.

Ez áldó szavak kísért el az életbe
György, Kalocsa és Bács galamblelkű érseke.

Tíz év múltott el azóta, hosszú tíz év.
Felettünk azóta sok vészfelhő jár
És közlünk soknak szép fehér öltönyét
Cserélte az élet feketére, gyászra.

Csak szívünk, hű szívünk nem cseréltük el.

Csak szívem, hálás szívem maradt a régi.

Egy tized múltán is ép oly szeretettel

Láthatod hitem tiszta oltárán égni.

Mint ilyen, száll most Hozzád örömemnek

György, Kalocsa és Bács szent életű érseke.

„Menjtek“ . . . szölt Jézus az apostolokhoz.

Ők elmentek s igéjét buzgón hirdették.

„Menjtek“ . . . s te eljővél szeretett Pásztor,

Hogy megerősítsd újra gyermekid lelkét.

Légy üdvöz! Epedve vártuk eljöttödet.

Mint a cándor az áldó harmat hullását,

A forró s végtelen sicutag közepett,

Hogy jóságos és bölcs beszédűnek szárnyán,

Lelkünk az égi útra vezéreljed

György, Kalocsa és Bács mély tudású érseke.

Légy üdvöz! ki fényt árasztó napként haladsz,

Szentelt pályádon tévén lankadatlanul;

Lépteid nyomán öröm s nyugalom fakad,

Kezéd intésére áldás áldásra hull.

Légy üdvöz! szegények és árvák gyámola,

Művész álmának bőkezű mecenása,

Szép Bácsmegye női hódolva hajolnak

Zászlód előtt, rajt „Crucis amore“ írva.

E jelszóban lettél atyjára népednek

György, Kalocsa és Bács áldott nevű érseke.

A nap, ha megleve átjárt, nyugodni tér.

A madár, ha elzengte dalát, megpihen.

Te is elmegy körünkül és pihenni térsz,

De mielőtt itt hagynád szerető gyermekidet,

Kérünk, fogadd szívünk szerény ajándokát;

Szerény, ámde örökös, el nem téphető

— Hűségünk az, — magasztos munkád után,

Mit lévelel teljesítél egy emberöltőn,

Rajt bizton pihenhet lelked s étesen

György, Kalocsa és Bács lángbuzgalmú érseke.

*

Menj s vidél üdvözlőtem jó örzőangyalom,

A nemes apostol utódhoz gyors szárnyakon!

Megismered könnyen, mert fenkölt homlokát

A lelki jóság fénykére övezi át.

Molnárné Radich Jolán.

Hogy a sok közül egyet említek, kir. Fenséged a mi büszkeségünket, a honvédséget fardhatlan ügybuzgalmával és szakértelmével oly magas fokra emelte, hogy immár Európa összes katonaságai között az első helyet foglalja el. Szívünk egész melegével, hódoló tisztelettel és szeretettel üdvözljük kir. Fenségedet azon kívánság hozzáadásával, Isten hozta körültekintően, Isten éltesse fenséges családjával a magyar haza javára.

József főherceg megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy nagy örömmel jött városunkba, mert Zombort nagyon szereti. A fiaik — ugymond — a honvédségnél jó kezében vannak és ha a király és haza védelmére szorul, be fogják ezt bizonyítani.

Leikes éljenzés kísérte a főherceg szavait, mire Latinovits Pál főispán bemutatja a főhercegnek Karácson Gyula alispán, kir. tanácsost és Hauke Imre polgármestert, kikkel a főherceg szívélyesen kezét szorította.

A perren előtt várta a főherceget Falcione Sándor pompás négyes fogata, amelyen a főherceg a főispánnal helyet foglalván, megindult a város felé. A főherceg a Vadászúrt szállóba szállt, kísérete pedig az Elefánt szállóba.

Rövid pihenő után József főherceg a honvédlaktanyába ment és ott a honvédtisztekkel megbeszélést folytatott. Innen visszatért a szállóba és visszavonult.

Fényes kíséret jött a főherceggel. Tagjai a következők voltak: Valentins Dániel altábornagy kerületi parancsnok, pávai Vajna Albert ezredes, dandárparancsnok, kozmatelki Csath Lajos ezredes, Daempf Henrik vezérkari alezredes, Braun József vezérkari alezredes és Ráski László főhadnagy, segédtszif, hajnácskeői báró Vécsey István huszárszázados.

József főherceg idejvetelének célja az volt, hogy a zombori honvédszázalaj felett szemlélet tartson. Heteken át tartó, fárasztó gyakorlatoknak tegnap lett volna a főpróbája. Tegnap lett volna alkalomunk derék zombori honvédeinknek bemutatni ugy gyakorlati, mint elméleti képességüket főparancsnok József kir. herceg ő fensége előtt. Sajnos az esős időjárás nem engedte meg a szabadban tartandó harszerű szemlélet.

Már kora hajnalban talpon volt a honvéd legénység és a tisztikar a kaszárnyában, minden szem az égre nézett eláll-e vajjon az ominozus eső? De az ég nem könyörült meg derék honvédeinknek, az eső csak zuhogott, így tehát a mi honvédeink kénytelenek voltak lemondani a dícsőségről, hogy a fenséges ur előtt a szabadban a gyakorló terep mutassák be harcatermettségüket.

Az 1/2-9-re elrendelt harszerű szemle helyett ő fensége laktanya szemlélet rendelt el. Pontban 3/4 8 órakor felharsant a díszjel, utánna a kétszeri „fegyverbe” kiáltás és József főherceg a kaszárnya elé érkezett. Kíséretében voltak: Valentins Dániel altábornagy a szegedi honvédkertlet parancsnoka, pávai Vajna Albert ezredes a szegedi honvéd gyalogdandár parancsnoka, kozmatelki Csath Lajos ezredes a 6. honvéd ezred parancsnoka. A m. kir. honvéd vezérkar köréből: Braun József alezredes a honvéd főparancsnokság vezérkari főnöke, Daempf Henrik alezredes, kerületi vezérkari főnök, Ráski László főhadnagy, dandár vezérkari tiszt és hajnácskeői báró Vécsey István cs. és kir. kamarás, honvéduzsárszázados, a főherceg parancsot tisztje.

A rendelkezésnek megfelelőleg a laktanya kapuja alatt várták a főherceget: Csath Lajos ezredes, Schmidt Frigyes százados, zászlóaljparancsnok és segédtszifje, Humpfner Leó hadnagy, Falcione Gyula főhadnagy a laktanya ügyeleti tisztje és a zászlóalj ügyeleti őrmestere. József főherceg a jelentések átvétele után tisztelegve haladt el az őrségen levő zászló előtt és azután megkezdette szemléjét.

Először is megnézte a legénység szobáit és irodáit. Minden egyes szobában a parancsnokok jelentéseit vette és végig nézte a háló- és tanszobákat. A szobák csak egy ragyogtak a tisztaságtól és ő fensége többször kifejezte elismerését, a páratlan rend és tisztaság felett. A legénység közül többször megkérdezte és kérdézősködött magánviszonyai felől. Sorba látogatta azután, a gyengédek szobáit, a konyhát és az anyagszertart.

Ezután megakarván győződni a legénység hadászati elméleti képzettségéről a terep asztalon hadijátékot rendelt el. A feladatokat ő maga adta fel és nagy örömmel dícsérte meg azokat a honvédeket, akik valamenynyen a legnagyobb precizitással oldották meg a legbonyolultabb kérdéseket is.

Az iskolázás alkalmával különös elismeréssel adozott a 6. század parancsnokának Fabry Bertalan főhadnagy, kinek legénysége kitűnt képzettségével és általában az összes századokat megdicsérte és magas megelégedését fejezte ki.

A szemle egy óráig tartott és utánna a főherceg az újonnan berendezett tornacsarnokban megnézte a honvédek gyakorlatait. Az ügyes és szabatos gyakorlatokért Szilágyi Lajos hadnagyot és Biliczky tiszthelyettest külön is megdicsérte.

Végül összehívta az egész tisztikart és a látottak felett teljes megelégedését fejezte ki. Különösen kiemelte Schneider Frigyes százados, zászlóaljparancsnokot, ki parancsnoki tisztének a legpontosabban és kiváló buzgalommal felel meg.

A szemle 11 órakor ért véget. A kaszárnyából kijövő főherceg az ott összegyűlt nagyszámú közönség lelkes éljenjei között szállt fel fogatára és szállására a Vadászúrt szállóba hajtattott.

József főherceg tegnap déli 12 órakor etédet adott a „Vadászúrt” szálló nagytermében. Az ebédre hivatalosak voltak: Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula alispán, kir. tanácsos, Hauke Imre polgármester, ifj. Vojnits István főjegyző, Györfly Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Gräff Nikáz tanfelügyelő, Koczár Zsigmond kir. közjegyző, Fejér Gyula apátplébános, Kupuszárevits Lyubomir esperesplébános, Szondy Mátyas törvényszéki bíró, elnökhelyettes, Cziedler János, Dömötör Pál kir. táblai bíró, járásbíró, dr. Drakulits Pál, dr. Molnár Károly és dr. Zakó István orsz. képviselők, Nickl Vilmos alezredes, Dicht Adolf alezredes, Schneider Frigyes százados, zászlóaljparancsnok, Thurszky Jenő főkapitány és a kíséret tagjai.

Az étlap a következő: Barna és ragou-leves. Kecsege és fogas majonais sal és tartármártással. Párolt és angol bélszín körözve. Liba, kacsa és csirkesült kovászos uborka és fejes-salátával.

Turós- és cseszenyés-réses. Többféle cukrász-sütemények. Sajtok. Csemege. Földi eper. Dinnye. Badacsonyi fehér. Palugyai fehér és vörös. Fekete kávé.

A fenséges ur az ebéd alatt is a legvidámabb hangulatban volt és igen hosszas tárgyalást folytatott vármegyénk főispánjával Latinovits Pállal, ki az ebéd alatt a főherceg baján tilt, jobbján Valentin altábornagy foglalt helyet.

A főherceg sok igen érdekes dolgot mondott életéből Latinovits Pál főispán, a mire lapunk legközelebbi számában részletesen ki fogunk térni.

József főherceg a tegnap délutáni baja—zombor—újvidéki vonattal utazott el városunkból Újvidékre, néhány percel négy óra előtt. Megjelentek a bucsuzásra a pályaházban Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula alispán, kir. tanácsos, Hauke Imre polgármester és a városi törvényhatósági bizottságnak több tagja.

Mielőtt a főherceg a vonathoz kikerült volna, megjött a bajai vonat és megtörtént Császká György érsek fogadtatása. A főpásztor az első osztályú vórtérben kíséretével és tiszteletére megjelentekkel együtt megvárták József főherceget, ki rövid idő után meg is érkezett és ugy az érsekkel mint a megjelent urak közül többször beszélgetett. Az indulás jelzésére a főherceg búcsút vett az uraktól, felszállt szalon kocsijába kíséretével és a vonat a jelenlévők lelkes éljenzése között kirobogott a pályaudvarról.

Császká érsek Zomborban.

Városunk közönsége a legnagyobb pompával és fényvel óhajtott fogadni az apostoli körútjában városunkba érkező Császká György kalocsai érseket. Már előző napon lobogódszít iltott a város, a vármegyeház tornyain, erkélyen és oldalfalain nemzeti és vármegyei zászlók leugáltak és erkélye nemzeti trikolorral volt díszítve. Az újtemplomnak égbé nyuló magas tornyain is két hatalmas zászló lengett és az újtemplom homlok-fala zöld lombokkal volt díszítve. Itt-ott zöld lombos trikoloros stantardok meredtek fel az ének és a bajai utorkolatánál egy nagy diadalkapu volt vörös alapon fehér felírással: Isten hozott!

A városbáza erkélye is igen szépen volt díszítve és fellobogózza. E mellett a középületeken és igen sok magánházon lengtek a zászlók és az ablakokban sok helyen virágok voltak elhelyezve.

Igaz örömmel és lelkesedéssel készült városunk közönsége illusztris főpásztorát fogadni. Az előkészületek meg voltak, de fájdalom, az óráig tartó felhőszakadás rontotta a fogadtatás külső fényét, de nem benső melegségét.

Dacára a nagy esőnek, mely városunkat valóságos laguna városá tette, a vonat érkezése előtt vonultak ki az uri fogatok. Az érsek ünneplés fogadtatására megjelentek a pályaudvaron Latinovits Pál főispán, Karácson Gyula alispán, városi bizottság több kitünősége, a városi törvényhatósági bizottság tagjai, a városi tisztikar és nagyszámú előkelő közönség.

Négy óra harminc perckor futott be a bajai vonat; melynek szalonkocsijából leszállott az érsek Császká György, Majorossy János felszentelt püspök, dr. Horváth Gyözó érseki titkár és dr. Révai Tibor érseki ceremonárius. A lelkes éljenzések lecsillapultával Latinovits Pál főispán a következő meleg hangú beszéddel üdvözölte az érseket.

Nagyméltóságu érsek ur, kegyes főpásztorunk! Igen t. társaság!

Minden igazhívó keresztény katolikusra a legnagyobb örömmel, ha főpásztor körében lehet és ha főpásztorát hódolatteljesen üdvözölheti. Ily örömnappja van ma Zombor város és Bács-Bodrogh vármegye közönségének, mert Nagyméltóságod körünkben megjelent a bérálás szentségének kiosztása céljából. Örömmel látjuk Nagyméltóságod körünkben, mint szerető gyermekéi egy oly kiváló atyának, kinek egyedüli életelja és életének legnagyobb boldogsága, ha családja tagjait megelégedetteknek látja s ha a család tagjaival jót tehet. Es hogy ez így van, számtalan tényleges bizonyítékai vannak annak vármegyénk és Zombor városában. Mert hiszen tudomásún, hogyha bármely testület, község vagy város fordul Nagyméltóságodhoz valamely kéressel, mely nagy anyagi áldozatokba is kerül, Nagyméltóságod a lehető legjobb szívvvel tesz eleget a különböző sokszor — megvalljuk őszintén — nagy áldozatoknak. Nagyméltóságod méltán s igazán követi a szentírás azon gyönyörű szavait, melyek így hangzanak: „Kérjétek s adatik nektek, keressetek és találtok, kopogtatatok és megnyitják előttetek.” Es hogy ez így van, itt van élő példa gyanánt a zomborvárosi újtemplom, mely évtizedeken keresztül, egy nagy és gazdag katolikus vármegyének székhelyén szegényszemre befejezetlenül állott. Azonban most befejezéshez közeledtén, nemcsak a város, de a vármegye igazhívó katolikus lakosságának is régi óhajja ment teljesedésbe Nagyméltóságod bőkezűsége által. Ezen nemes tettével Nagyméltóságod oly emléket emelt szívünkben, amelyet még a késő utókor és unokáink is hálattal fognak emlegetni.

Fogadjja Nagyméltóságod soha meg nem szűnő hálánk kifejezését, azon óhajunk hozzáadásával, engedje az Egek Ura, hogy Nagyméltóságod áldásos működését egyházmegyéje javára sokáig folytathassa. Eljen!

Az éljenzések után Császká érsek megköszönte a szíves fogadtatást.

Az indobáz előtt felszállott a diszfogatra és megindult a menet szakadó esőben a város felé. Elöl a bandérium lovagolt. A park mellett, a bajai uton, a bajai utcán a Szent-György téren és mindentől a templomig sorfalat állt a város lakossága és az érsek diszfogatát a nagyszámú magánfogatok bősze sora kísérte.

Es azó miatt a filharmonikusok zenekara a városbáza kapujában foglalt állást és az érsek fogatának megérkeztek egy indulót játszott.

A templom bejáratánál a lelkészkező papság fogadta a főpászort, élőkön Fejér Gyula apátplébánossal. Itt állottak sorfalat a „Miasszonyunk”-ról nevezett apácák növendékei fehér ruhában, myrtus koszorúval a fejükön és kísérték az érseket egészen az oltárig, kis kosárkaikból virágot szórva az érsek elé.

Az érsek a kaszinó dalárda által énekelt „Ecce Sacerdos Magnus” hangjai mellett a főoltárhoz ment a szentség imáadásra adorációra: Fejér Gyula apátplébános imát mondott a főpásztorért, ki ezután megáldotta a hívőket.

A templomi aktus után Császká György érsek a plébániára ment és rövid pihenés után a plébánia nagytermében fogadta a tisztelgő küldötteket.

A gör. kel. papság Kiriák Miklós, az egyházközség dr. Popovits István, a református hitközség Rác Soma, az ág. ev. hitközség dr. Gertinger Pál, a zsidó hitközség dr. Fischer Mihály rabbi, a cs. és kir. és honvédtisztikar Nickl Vilmos alezredes és Schneider Frigyes százados, zászlóaljparancsnok vezetése alatt tisztelgett.

A vármegyei, városi és a városunkban székelő összes állami hivatalok összes tisztviselőit, a vármegye és város törvényhatósági bizottságainak tagjait Latinovits Pál főispán vezette az érsek elé és nagybátánu, eszmegazdag beszéddel üdvözölte az érseket.

Az üdvözölő beszéd így hangzik:

Nagyméltóságu érsek ur! Kegyes főpásztorunk!

Bács-Bodrogh vármegye és Zombor város tisztikara, törvényhatósági bizottsága, m. kir. pénzügyigazgatóság, kir. tanfelügyelőség, m. kir. államépítészeti hivatal, m. kir. folyamtermelői hivatal, m. kir. kinestári ügyész, kir. folyamtermelői hivatal és a m. kir. posta- és távirahivatal tisztikara nevében jelentünk meg Nagyméltóságod kegyes színe előtt, hogy hódolatteljes tisztelettel üdvözöljük azon alkalomból, hogy Zombor város hívei között a bérálás szentségének kiosztása céljából megjelentek kegyeskedett. Örömmel tesszünk eleget ezen megbízatásunknak, mert Nagyméltóságod nem egyszer, de számtalanszor nemcsak szó, hanem tettekkel is bebizonyította, hogy valóságos atyja a gondjaira bízott egyházmegyének. Hogy a szentírás gyönyörű szavaival éljek, mely így hangzik: „ehéz-zöknek enni adtam, szomjuzóknak inni adtam, meztelenekeket ruháztam” — ezt a szóp mondatát Nagyméltóságod nemcsak a szó teljes értelmében követi, hanem a mellett főpásztori kötelességének a szó legnemesebb értelmében mindenkoron készségesen tett eleget. Benntünk tehát nemcsak Nagyméltóságod magas személye iránt érzett tiszteletünk, hanem tényleges jótéményei és nemes atyai szíve iránti szeretet hozott ide, hogy azt Nagyméltóságod színe előtt örömmel kijelentsük.

Fogadjja Nagyméltóságod valamenyünk részéről hódolatteljes tiszteletünk és szeretetünk nyilvánítását azon hozzáadással, engedje a Mindenek alkotója, hogy Nagyméltóságod, mint egyházmegyének valódi atyja, ezen nemes hivatását sokáig teljesítse! Eljen!

Az érsek köszönő válasza után az ipartestület, az árucarnok, az iparoskör, az iparos öngyező szövetekezet együttes küldöttsége tisztelgett Vértési Károly iparoskört elnök vezetése mellett. A kir. törvényszéket, ügyészséget és járásbírósgot Szondy Mátyas bíró, h. elnök, az állami főgimnázium tanári karát Rittinger Antal igazgató, a zombori magyar jótékony nőegyletet id. Mihályi Jánosné, a szerb nőegyletet Vukicevits Katinka, a polgári kaszinót és dalárdát Pribil Ernő, a szerb csitaoniat Kosztics Lázár, a szabad lyceum egyestületet dr. Grüner Samu, az önkéntes tűzoltó-testületet Cziedler János, a kegyuri és templomépítő bizottságot Hauke Imre, az iskolaszéket és tantesztületet Fejér Gyula apátplébános és végül a szép számban megjelent kerületi papságot Fejér Gyula apátplébános vezette tisztelegésre az érsek elé.

Az érsek minden egyes üdvözlésre választott és a küldöttségek majdnem minden egyes tagjával beszélt.

A tisztelgések után az érsek lakosztályába vonult. Estére fátylasmenet volt tervezve, de a nagy esőzés miatt nem lehetett megtartani és a rendezőség ugy határozott, hogy ma este lesz megtartva.

H i r e k .

Személyi hir. Kirchner Béla főigazgató és Kulinyi Zsigmond kereskedelmi kamarai titkár városunkba érkeztek, hogy a felső kereskedelmi iskolánknak ma megkezdődő érettségi vizsgálatokon elnököljenek.

Iskolai ünnepély. Császká György kalocsabási érsek zombori időzése alkalmából, ma pénteken fél hét órakor az érseki óvónőképző intézet örömmünnepeget rendez. Előadásra kerül dr. Váradi A. „A négy évszak” című dala, melynek zenéjét Ernye J. és Poldini E. szerették. A dalúnak négy része van: a tavasz érkezése, a nyári reggel, ősszel, a téli regge. Végül az Ur üdvözlésére élőkép lesz. Ismét alkalma lesz a meghívott közönségnek a kitűnő vezetés alatt álló óvónőképző tanítványainak igazán szép előadásában gyönyörködhetni.

Ebéd az apátnál. Fejér Gyula apátplébános dr. Császká György kalocsai érsek tiszteletére június 10 14-én d. u. 1 órakor a plébánián ebédet ad.

Nagy idők tanuja. Momirovits János zombori gör. kel. plébános 88 éves korában június 10-én elhunyt. A megboldogult 58 évig lelkészkedett és azon ritka szerb papok közé tartozott, hogy a magyar nyelvet tökéletesen bírta, ami az ő működési idejében ritkaság volt. 1843. évben szentelték fel pappá és azóta folyton Zomborban lelkészkedett. Az 1848/49. események is itt találták Zomborban és ő volt az egyetlen az akkori zombori 9 pap közül, ki a magyar hadsereget itt hűvel bevárta és a lelkesi teendőket az egész városra nézve egymaga ellátta. Minthogy fiatalon özvegy maradt és az egyházi kánonok szerint újból megőstülnie nem lehetett, minden ambíciójáról lemondott és tisztán családjának és hűveinek üdvére működött, meg is áldotta az Eg sok minden jóval és kitűnő egészséggel, ugy hogy személyvegt vagy botot soha viselnie nem kellett Nagyszámú rokonságán kívül az elhunytban Jankovits Dusán árvaszéki tlnök neje nagyatyját gyászolja. Nyugodjék békében!

Fátylas menet. Dr. Császká György érsek ur tiszteletére tervezett fátylas menet és szerenád tegnap a rossz idő folytán elmaradt. Ma június 13-án este fél 9 órakor fog megtartatni kedvező idő esetén.

A felső kereskedelmi iskola tanulmány-utja igen érdekesnek ígérkezik, a mennyiben a kiránduló társaságnak nagy kedvezményeket és hivatalos fogadtatást ígért a bosnyák és a montenegrói kormány. A társasághoz, mely 25 tanulóból és 3 tanárból fog állani, intelligenciánknak több előkelő tagja csatlakozik. Az indulás napja június 21.

Mayer p választott püspöknek felajánlt két állították. Mind a kivitelt díszíték Alajos, a másike ezeknek szobra a oltár szép műve újtemplom díszese adakozónak.

Lagunáb nap délelőtt és détek az ég csatornacsöppü zaporesó árkok és a víz elszorította van borított az utca. nézők közt, kik is, aki gondola egy velencei éjt teltek vízzel és a korzó gyalogvő hivatal tajan való haladó kocsik szint nálunk ily nagy emlékezők ilyen mintha csöbörrel eső, az aszfaltjáró tisztaságtól, a nagy is még mindig látott seuki sem.

A karlóca nya igen ridegen a melyen nem a radlik, minden bevezés sok megtartást javorban is lenne u. Pál, mint Kupuszá meg vannak támad den lenne megtart plénium is az igazó Mint halljunk, a jeők fogják felajánlani: mint értesültünk, a vármegyei főorvos is lep, de csak egy személyében egyfor

Esküdtíró

hó 11 en tárgyalta szegi Agostonné m kepező házat felgy 501 frtnyi vételárban állott a ház e felgyujtani. A vadogott törvényszék mondották, hogy vá idejében beszámítá azért mégis felment a zombori kir. törvé felmentő verdikre a bol megsemmisítette szék elé ezen bünt Szredessy Ödön kir. dr. Kovacsits Cezar bírák voltak; a kiz ügyész; a védői tiz töltötte be, míg jeg vényzéki álljegyző v lásra nem jelenít meg kihallgatta arra noz Kőszegi Agoston — tett — de neje nem a „Glücksverein” ad bejönnie s hogy a kir. törvényszék a meghallgatása után a alapján a tárgyalás tanak megfigyelese vényzéki orvost és orvost küldte ki, mu gyanuk merült fel a lékény elkövetésén A kir. ügyész és a gdotak és ezzel a f

A hódsgái rózsakiallítás, mely rózsakidvelonél na azonban csak egy részestül. Keretek t egy vagy több fajta bekiülden. Minden nyon nátronsalpetérszinek elhelyezve es tulajdonos) rózsái. H csak 10—20 rózsát többekkel megbeszél le korán reggel vagy rakja könnyűen eg gyorsszállítványt Ker tulajdonos lassa el legyen. Nem arról va fajtu, hanem hogy m az igazán szépek igé azzal, hogy minden

Vármegyénk összesen 43,802 óvod mek iratott össze. Eze alatt nem áll 3445 n van 81 kisdövod. H járt 7171 fiú és 78 gyermekek.

Városi adon nemes tanácsa a min tanulóik jutalmazásá ronát a folyó tanévre uton is az igazgatósa. **Ifj. Pataj S** júniálisról ir tudósít Pataj Sándor e levelév Köröm Géza szavalt Pataj Sándor. — Hei masan és viseld jól n benned.

Mayer püspök oltarai.

Mayer Béla bosoni választott püspök, zombori földink által az újtemplomnak felajánlt két oltár megérkezett és csütörtökön fel is állították. Mind a két oltár nagyon szép és művészi kivitelű díszítések ragyognak rajta. Az egyiknek szent Alajos, a másiknak nép. szent János a védszentje és ezeknek szobra áll az oltár középső fülkéjében. Mindkét oltár szép művészi kivitelével nagyban hozzájárul az újtemplom díszeségéhez és szép emléke a jóságos szívű adakozónak.

Lagunák városa. Valóságos Velence volt tegnap délelőtt és délután a mi városunk. Délben megere-tek az ég csatornái és csak úgy szakadt lefelé a nagy csöppű záporosó és csakhamar tele lettek a levező árkok és a víz elborította az utcákat. Különösen nagy-zerű látvány volt a Zrinyi-utcában: a víz teljesen elborította az utcát, úgy hogy valóságos kanális volt. A nézők közt, kik Stebler sörházába szorultak, volt olyan is, aki gondola után sóhajtott, szeretett volna nappal egy velencei éjt rendezni. A korzó árka teljesen meg-tekkelte a vizet és a feltartott víztömeg kiűrt és elborította a korzó gyalogösvényét. A bajai-uton a folyammérnöki hivatal tajan valóságos tenger volt az utca, az arra haladó kocsi szinte uszta a vízben. Régi idők óta volt nálunk ily nagy felhőszakadás, még az őrebbek sem emlékeznek ilyenre, olyan nagy tömegben hullott az eső, mintha csőbörrel öntötték volna. Végre délután elállt az eső, az aszfaltjárda és a kövezett utak ragyogtak a tisztaságtól, a nagy eső elmosott minden szemetet. Este is még mindig borús volt az égbolt és csillagot nem látott senki sem.

A karlócai kongresszus igazoló választmánya igen ridegen bánt el mindazon mandátumokra nézve, melyek nem a radikális pártokhoz tartoznak és mint hirtik, minden bevezető vizsgálat mellőzésével új választások megtartását javasolja a pleúmnak; e szerint Zomborban is lenne új választás, mivel úgy dr. Drakulits Pál, mint Kupuszarevits Lyubomir mandátumai petícióval meg vannak támadva, a választás június hó 17-én kedden lenne megtartva, a mennyiben természetesen a pleúmus is az igazoló választmány javaslatát elfogadná. Mint halljuk, a jelöltséget újra dr. Drakulits Pálnak fogják felajánlani; az esetben, ha ő nem fogadná el, mint értesültünk, a választók bizalma dr. Pavlovits Simon vármegyei főorvos felé fog fordulni, ki ez esetben fel is lép, de csak úgy, ha radikálisok és autonóm pártiak személyében egyformán megegyeznek.

Eszküdtbíróági főtárgyalás. Tavaly június hó 11-én tárgyalta először a zombori esküdtbírók Községi Ágostonné büntetőjét, aki a férje tki tulajdonát képező házat felgyújtotta s azzal védekezett, hogy a ház 501 frtnyi vételárához ő is adott 250 frtot s így jogában állott a házatot, mely az ő tulajdonát képezte, felgyújtani. A vádolt elmebeli állapotára nézve kihallgatott törvényszéki orvosok ugyan véleményükben azt mondták, hogy vádolt büncselekményének elkövetése idejében beszámítható állapotban volt, de az esküdték azért mégis felmentő verdiktet hoztak. A m. kir. kuria a zombori kir. törvényszék mint esküdtbírósnak ezen felmentő verdiktet alapított ítéletét azonban formai okokból megsemmisítette s így került tegnap újra az esküdt- zék elé ezen büntűgy. Az esküdtbírósnak bírói tagjai Szedressy Ödön kir. törvényszéki bíró elnöke alatt dr. Kovacsits Cezár és Illes Sándor kir. törvényszéki bírák voltak; a közzvádló tisztet Kerekes János kir. ügyész; a védői tisztet pedig dr. Scheer Armin ügyvéd töltötte be, míg jegyző ifj. Karacsony Gyula kir. tör- vényszéki aljegyző volt. Vádolt azonban a mai tárgya- lásra nem jelent meg s midőn az esküdtbírósnak a férjét kihallgatta arra nézve, miért nem jelent meg a neje, Községi Ágoston azt adta elő, hogy nejét hívta be a mai tárgyalásra — figyelmeztetve arra, hogy beidézte- tett — de neje nem akart bejönni s azt válaszolta, hogy a „Glücksverein“ azt sugalmazta neki, hogy nem kell bejönnie s hogy a bírósággal többé nincs dolga. Erre a kir. törvényszék mint esküdtbírósnak a beidézett tanuk meghallgatása után s a kir. ügyész és védő indítványai alapján a tárgyalást elnapolta s vádolt elmebeli állapo- tának megfigyelése végett dr. Duchon János kir. tör- vényszéki orvost és dr. Spitzer István kernyajai községi orvost küldte ki, miután a férj vallomása alapján alapos gyantok merült fel arra nézve, hogy vádolt a büncse- lekmény elkövetésének ideje óta elmezavarban szenved. A kir. ügyész és a védő ezen határozatban megnyu- godtak és ezzel a főtárgyalás berekesztetett.

A hódásági rózsakiállítás. A hódásági rózsakiállítás, mely f. hó 22-én lesz megtartva, minden rózsakedvelőnél nagy érdeklődést kelt. Teljes siker azonban csak úgy érhető el, ha az kellő támogatásban részesül. Kéretnek tehát a rózsatulajdonosok, kiknek egy vagy több fajta rózsájuk van, azokat teljes számba beküldeni. Minden rózsatulajdonos rózsái külön állványon nátrómsálpáttal kevert vízzel telt pohárkában lesznek elhelyezve és ki lesz tüntetve, hogy N. N. (rózsa- tulajdonos) rózsái. Hogy küldjék el a rózsákat? Ki csak 10—20 rózsát küld el, leghelyesebben teszi, ha többekkel megbeszélve együtt küldik be rózsáikat. Vágja le korán reggel vagy késő este, hintse be kis vízzel, rakja könnyedén egy közös kosárba s küldje mint gyorszállítmányt Korény Béla, Hódáság címre. Minden tulajdonos lássa el rózsáit nevével, hogy tévedés ne legyen. Nem arról van szó, hogy egyesek minél több fajta, hanem hogy mindenki meglevő rózsáit küldjék el az igazán szépnek ígérkező rózsakiállításra, megmutatva azzal, hogy minden igaz szépnek feltétlen hódolója.

Vármegyénk óvodái. Vármegyénk területén összesen 43,802 óvodába járásra utalt 4—5 éves gyer- meket iratott össze. Ezek közül kettő szülőházi felügyelet alatt nem áll 3445 fő 3337 leány. A megye területén van 81 kisdóvoda és 34 nyári menedékház. Ebbe járt 7171 fő és 7878 leány, tehát összesen 14,749 gyermek.

Városi adomány. Zombor szab. kir. város nemes tanácsa a minden évben szegény főgymnáziumi tanulóknak jutalmazására kiutalványozni szokott 320 ko- ronát a folyó tanévre is kintalványozta. — Fogadja ez uton is az igazgatóság hálás köszönetét.

Ifj. Pataj Sándor levele. A gyermek- juniálisról irt tudósításunk egy hibáját javítja ki ifj. Pataj Sándor el levelével: Tekintetes szerkesztő ur! Nem Köröm Géza szavalt a verset a majálison, hanem ifju Pataj Sándor. — Helyes öcsém! Csak tanulj szorgal- masan és viseld jól magadat, jó apádnak öröme legyen benned.

Halálozás. Mély részvétellel értesültünk, hogy Sauer Ferenc, a zombori törvényszék volt irodáigazga- tója, jelenleg Cserevenka község érdemes jegyzője elhunyt, még pedig váratlanul. A boldogult zavartalan családi boldogságban élt és községében mindenki szerette a pontos tisztviselőt és a nép igaz barátját.

Elhalasztott tornaverseny. A zombori állami főgymnázium tornaversenyét elhalasztották a rossz időjárás miatt. Ezért június hó 21-én fog megtartani. Programja a következő: 1. Délután fél 3 órakor gyüle- kezés az osztályokban. 2. 3 órakor sorakozás a Trefort- utcai oldalon és onnan kettős rendezés, zeneszó mellett a Szent-Háromság-terén, Gromon- és Kossuth Lajos-utcán keresztül a Sztapári-uton levő belső vásártéri verseny- tere felvonulás és ott nyolc nyitott oszlopban felállítás. 3. Dr. Ferencsik Lajos tanár vezetésével a Hymnusz elneklése. — II. Rész. 4. Póznamászás 3 csoportban. 5. Kötélmászás 3 csoportban. 6. Függeszkedés 3 csoport- ban. 7. 60 méter sifutás 2 csoportban. 8. 90 méter. sifutás 2 csoportban. 9. 120 méter. sifutás 1 csoportban. 10. 150 méter. sifutás 1 csoportban. 11. 120 méter. gát- futás 1 csoportban. 12. 80 méter. falában futás 1 csoportban. 13. Sulydobás 1 csoportban. 14. Magas ugrás deszkáról 2 csoportban. 15. Magas ugrás deszka nélkül 1 csoportban. 16. Kötélhuzás VI. és VII. IV. és V. oszt. között. 17. Távollugrás deszkáról 3 csoportban. 18. Távollugrás deszka nélkül 1 csoportban. 19. Discosvetés 1 csoportban. 20. Rudugrás 1 csoportban. 21. Játékok fűlles és lábrugó labdával és gulák. 22. Katonai rend- gyakorlatok. 23. Érmek kiosztása. 24. Az intézetbe visszavonulás.

Városunk órái. Oly rendetlen járásu torony- órák, mint a milyenek a zomboriak, messze földön nin- csenek; mindegyik óra más és más órát mutat, a leg- kisebb különbség egy-egy fél óra. Ezen a hiányon kíván segíteni városunk tanácsa, kiadván a következő árlejtsi hirdetményt: Zombor szab. kir. város tanácsa a zombori róm. kath. templom s a gör. kel. nagytemplom és kis- templom és végül az épülő új róm. kath. kéttornyu templomra új toronyórák beszerzésére ezennel árlejtsi hirdet. A három első templom egytoronyu, míg az új- templom kéttornyu lévén ez utóbbinál, egy óraszerkezet kell, hogy mindkét torony mutató szerkezetét hajtsa. Megjegyeztetvén, hogy az órák világító számlapokkal kell hogy bírjanak s ehhez képest nyújtandó be az aján- lat és pedig alternative olaj és villanyvilágítással. Ki kötetik tovább, hogy az ajánlatok a város közönségére nem okvetlenül kötelezők s csak is a városi tanácsnak elfogadó nyilatkozata vonja be őt a kötelezettségbe, míg az újtemplom órájának felállítása a templomépítési bizottság határozatától tétetik függővé s annak költsé- gei ugyancsak ezen bizottságot terhelik. Megfelelő 10% nyi óvadékkal, tervrajzokkal és költségvetésekkel felszerelt zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 15-éig a városi tanácshoz terjesztendők be.

Lelkész beiktatás. Kovil-Szent-Ivánról írják: Május hó 29-ike és június hó 1-seje örömpajpai voltak a kovil-szent-iváni ág. hitv. ev. egyházközösgnek. Az előbbi napon költözött közösgünkbe f. év április hó 21-én felejtethetlen emlékű Spanggel József lelkészünk helyébe egyhangulag és lelkesedéssel megválasztott Schind- ler Márton ev. lelkész. A fiatal és rokonszenves lelkész fogadására 30 kocsin és zeneszóval vonultak ki hívei a vasuti állomásra, ahol már jóval előbb a gyalogosok szárai sereglettek össze. Borovszky Ferenc egyházi fel- ügyelő és Bretz Ede tanító üdvözölő szavai után meg- indult a sok kocsin, melyek mindegyike, szintűgy a lovak szerszáma is virággal voltak díszítve. E tekintetben különösen szép volt a községi jegyző hintaja, melyet négy pej húzott s a melyen az ünnepelet foglalt helyet. A lépésben haladó impozáns menet a két diadalpau alatt elvonulva a paplak virágdíszítette kapujához ért, a mely fölött nemzeti színű zászló lobogott. E helyen Karner János tanító fogadta a fiatal lelkészpártot. Jól esett látni a mai érdeklét és gondterhelt korban a nép lelkesedését, aki minden rábeszélés nélkül vállaltva azon munkálkodott, hogy a fogadás napját mentől pom- pásabbá és emlékezetesebbé tegye. — Hasonló fénytel és ünneplésséggel folyt le a június elseji hivatalbeli beiktatás is, melyet Pétri Károly alesperes végzett Men- hardt Mihály tiszakálmánfalvai és Ott Fülöp titeli lelkészek segítségével. A zsufolóság megtelt imaház ábitattal hallgatta az alesperes lelkes szavai, melyekkel kitartásra és hű kötelességteljesítésre buzdította ifju kartársát. A jelen volt gyülekezet, közöttik Sztevanovits Szteván helybeli gör. kel. lelkész, megbatottan oszlott szét az isteni tisztelet után. Délben végre 42 teritékű társas- ebéd volt a nagyvendéglőben, melyen az installált lel- késnek számos újdéki és kucurai hívei közül is többen vettek részt; ahol mint segéd, illetőleg mint helyettes- lelkész működött a közelmúltban és ügybuzgalma, valamint mindenkit lekötözölő előzékenysége és jósága következt-ében köztszéletben részesült. Ezen jeles tulajdonságo- kat már működése legelején is méltányolta egyházunk, amidőn az egyházközösg asszonyai értékes papi kőn- tőssel ajándékozták meg az installáció alkalmából. A vacsora az egyházközösg érdemes feltűgyelője Borovszky Ferenc a község nagyérdemű jegyzője vendégszerető házában volt, melynek folyamán, valamint ebéd közben is különösen az alesperes mulattatta a jelenlevőket sikerültebbnél-sikerültebb felköszöntőivel. Ad multos annos!

Tanítók gyűlése. Az országos izraelita tanító- egylet „Bács-Bodrogh megyei főköre“ Baján 1902. évi július hó 2-án d. e. 9 órakor közgyűlést tart. Nap- rend: 1. Elnöki megnyitót, mondja Erdős Jakab bajai igazgató, elnök. 2. A jegyzőkönyv felolvasása, hitelesi- tése és új hitelesítők kiküldése. 3. Mit tehet a zsidó iskola a szülői ház vallási indifferentizmusával szemben, különösen a gyermekeknek a vallási rituálékban való nevelését illetőleg? Előadja Nagy József bezdáni tanító. 4. Kísérletek a fizika köréből az elemi iskola V. és VI. osztályában. Bemutatja Reisz Irén bajai polg. iskolai tanítónő. 5. Az írás tanításáról. Szabad előadás, tartja Erdős Jakab bajai igazgató, elnök. 6. Esetleges indít- ványok, melyek az előtervezetelen a jegyzőnek írásban átadatnak. 7. Tisztujtás. 8. A jövő ülés helyének kitűzése.

Kiállítás. A zombori áll. főgymnasium tanuló ifjusága rajzkiallítás rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. A kiállítás megtekinthető: f. hó 15-én d. e. 9—12-ig; d. u. 2—6-ig; 21-én d. u. 2—6-ig; 22-én d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig az intézet rajz- termében.

Felülfizetés. A zombori iparos dalárda f. é. május hó 29-én megtartott dalestélyén felülfizettek: Vértesi Károly, Engusz József, Gerencsér József 1—1 koronát, Pilyer Mihály 40 fillért, N. N. 2 koronát. Fo- gadják e nemes szívű adakozók a dalárda hálás közö- netét.

A kivándorlás. A gazdasági egyesületek orszá- gos szövetsége az érdeklét délvideki gazdasági és kul- turális egyesületek közreműködésével nagyszabásu kon- gresszust rendez augusztus hó közepén Temesvártól, melyen a délvideki kivándorlást előidéző gazdasági és társadalmi bajok megvitatása lesz a tárgy. Az evégből széles alapon megindult mozgalom sorompóba szőlította már eddig is az illetékes tényezőket, közöttik a szegedi kereskedelmi és iparkamarát, melynek kerületében, kül- önösen Bácskában ijeszto mérvet ölt a kivándorlás. Az együttműködés érdekében ugyanis átirt a rendező bizottság lenne segítségére a kamara a nagyfotossági ügy előkészítésében és evégből kérte, hogy a kamarai elnökön kívül még két tag küldessék ki a rendező bizottságra. A kamara készségesen állva az ügynek rendelkezésére, ma tudatta a Temesvártól Andrassy Gyula gróf elnöke alatt működő rendező bizottsággal, hogy képviselőül Szarvady Lajos elnökön kívül Kuli- nyi Zsigmond titkárt és Lányi Móri, a szabadkai köz- gazdasági bank vezérigazgatóját, kamarai kilttagot küldte ki, a ki sokat foglalkozik a kivándorlás okainak kuta- tásával. Közölte egyuttal a kamara, hogy ez ügyben, már eddig is szerzett tapasztalatai és adatai a kamara 1901. évi Évkönyvében föl vannak jegyezve, mely nyomtatás alatt levő kötet a bizottságnak meg fog küldetni és emellett a kamara és kiküldötti rendelke- zésére fognak állani, hogy a kongresszus tárgyalási anyagához képest a szükséges előterjesztéseket meg- tegyék.

Kis Robinzonok. O-Beeséről írják: Pénteken délután három kis fiu játszadozva, lepkét kergetve fut- kosott az országuton és mind-mind tovább jutottak a piros pipacs szegélyzete után a pillangók után. A leg- kisebb lehetett 4 éves, a legnagyobb talán 7. Egyszerre azon veszik magukat észre, hogy jó messze vannak. A legöregebb biztatja őket, hogy nem baj, hiszen a szál- lason van a Roza néni, majd elmennek oda. A szállá- son ám, de hol, merre? Ezzel nem törődnek a kicsik, csak tipegetnek előre. Kocsik futnak el mellettük, rájuk is csodálnak a rajt! tllők, de aztán haladnak tovább, nem törődnek velük. Végre egy öreg bácsi jön kocsin, feltűnik neki a három kis vándor és kérdőre veszi őket, hogy hol járnak, merre mennek? A nagyobacska hall- gat, de a legkisebb elptyeredik és édesanyja után só- hajt. Az öreg bácsi meggyőződően, hogy három kis szökevényyel van dolga, felveszi őket a kocsira s miután dolgát végezte a földjén, behozta őket a városba. A Sugár-utcán azután a legnagyobb ráismert az ő házuk környékére és lekérdzkedett. Este 8 óra után tértek haza az apró Robinzonok, a mikor szüleik éppen kere- séstikre indultak.

Gyászhir. Wiligorszky János futtuki postames- ter, folyó hó 6-án 63 éves korában elhunyt. A meghol- dogultat gyászborult nejeen kívül 8 árván maradt gyermeke siratja.

Betörések. Czink Teréz ó-kéri lakos kárára folyó hó 5-én utcafelőli ablakának betörése után szobá- jába hatoltak és onnan 1 zsebkész, 3 korona pénz és 1 selyemkendő ellopott. — Meiszer Fülöp ugyanottani lakos s ugyanaznap udvarfelőli ablaka betörtetett és azon történt bemászás után onnan 1 zsebkész láncsal, 1 ezüst mellű és 2 korona 50 fillér pénz lopott el. — Ditrich Fülöp ugyanottani lakos kárára ugyanaznap udvarfelőli ablaka betörése után onnan 25 darab szivarka és 80 fillér pénz lopott el. — Rex Ede rendőrzvezető és Jakabos István esendőrsvezető nyomozás közben meg- tudta, hogy Riezmann János ó-kéri lakos János nevű 12 éves fia a község szélén szivarkákat szivott, annak bannon történt szerzése felől kihallgatta és a szenge betörő töredelmesen beismerte a fent leirt betöréseket, s az összes bünyjelvényeket előadta. Jó lenne ezen ifju betörőt a javítóintézetbe elhelyezni, mert ha ez meg nem történik, rövid idő múlva hirtveves betörő lesz az ifju betörőből. Az ifju betörőt a szivarka füstje árulta el a nyomozó közegek előtt, tehát tanuljanak a rendőr és esendőrközegek, hogy még a füst is nyomra vezet.

Tűz. A mult hét végén péntekről szombatra virradó éjjel Palánkán a Michels-féle kendergyár tele- pen óriási tűzvész pusztított. Két hatalmas kender-kazal, melyek közül az egyik 400, a másik 200 öl hosszú volt, esett az elemi csapásnak áldozatul. A tűzet villám- csapás idézte elő. Szerencsére a szél, mely a vihar kitérését megelőzte, hamarosan elállt és így a hatalmas tűz, mely egész Palánkát bevilágította, reggelre sike- rült eloltani. A kendergyár-részvénytársaság kára me- gterült ugyan, mert az elégett kender biztosítva volt, de a gyár nyersanyagkészlete e csapás által annyira meg- csappant, hogy kérdéses, vajjon nem lesz-e kénytelen a munkálzatot rövid időre beszüntetni.

Utcai verekedés. Erdélyi Péter temerini lakos folyó hó 4-én este 8 órakor, midőn a nagutyénn hazafel- ment, Barna István, Barna János és Hévízi András temerini lakosok által megtámadtatott és botokkal el- veretett, úgy hogy orvosi vélemény szerint sértett férfi- sulyos testi sértést szenvedett. A verekedésnek az volt az oka, hogy egy alkalommal Erdélyi ellenfeleivel keres- mában civakodott. Csendőrk- és rendőrzárőr a tetteseket kihallgatta, a bünyjelvényeket beszerelte és a beismerés- ben levő vádoltakat az igazságszolgáltatás kezébe átadta.

Zombolyai szarvasmarha- és lódiája- zás. A torontálmegyei gazdasági egyesület f. hó 15-én Zombolyán díjazással egybekötött tenyészszarvasmarha és lóvásárt rendez, a melyet Darányi Ignác földmivelés- ügyi miniszter is meg fog látogatni. A szomszéd megye gazdaközönségének ezen ünnepevényen vármegyei gazda- sági egyesületünket Latinovits Géza és Rác György urak fogják képviselni, a kiket erre Latinovits Pál főispán, mint az egyesület elnöke kért fel.

Rádólt a fal. Adáról írják: Lepojev Radován házában rádólt a fal Tanaszin Rada szerb padéi napszá- mra, mert nem vigyázott az álló fal lebontásánál. A helybeli borbázbán apólják, mert a fal lábait és derekát alighanem eltörte. Elég baj az szegény emberre nézve, mert ki szerez kegyeret neki s családjának, különösen, ha nem tagja a munkás pénztárnak, mely csak ily esetben bírja megmutatni áldásos működését, mikor a nem tagok látják a szerencsétlennek nyújtott segélyt.

Latinovits Pál főispán gyűjtése az újtemplomra.

Az épülő újtemplomra ömeltősága a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományokkal a következők járultak:

A folyó évi június hó 10-én megjelent 44. számunkban közölt kimutatás végösszege sajtóhiba következtében 5168 kor. 50 fillérben lett kimutatva. A helyes összeg 5188 K 50 f.

Vojnits Máté főszolgabíró ur folytatólagos gyűjtése járása területén:

Baracska: Horváth Ödön, Aladics Imre, Aladics Ferenc, Szalay Imre 1—1 kor., Palczér Sándor 60 fil., Dara József, Szűcs András, Mojzes Ferenc, Mojzes József, Horváth József, Nagy József, Aladics István, Elő János, Borbély Mihály, Kocsis János, Mojzes Antal, Sümegi János, Matta Ferenc, Elő Ferenc, Németh István 40—40 fil., Barna Mátás 30 fil., Aladics József, Király Imre, Németh Ferenc, Király Ferenc, Aladics Imre, ifj. Szűcs Péter, Aladics András 20—20 fil., Szabó Imre, Karaszi István 10—10 fil.

Gara: Pencz Adám, Kazal Irma 5—5 kor., Babics Lajos 4 kor., Kazal Endre, Karagits Jakab, dr. Malcsiner Emil, Eberhardt István, Karagits József, Gatti Mihály 1—1 kor.

Felső-Szt.-Iván: Felső Szt. Iván község mint erkölcsi testület 5 kor., Szedressy Károly 4 kor., Tresz Gábor 1 kor. 20 fil., Kociczky Győző, Neumayer János, Csorba Antal, özv. Somogyi Józsefné, Kanász Márton, Vagner Enoch, Kardos János, Flüstös Antal, Mészáros Pál, Garity Gergely, Hahn János, Deák István, Foki János, Csernák Mihály, Grünfelder József, Gaj Mátás, Tresz István, Gaj István, Krem Mihály, Csernák József, Gerstmayr Mihály, Pekity Boldizsár, Bedzula Alajos 1—1 kor., Kis József, Keth Mátás, Bedzula Samu, Kancsár Mihály, Gerstinger Márton, Raminger János, Polyák Marga, Goliath Szilveszter 60—60 fil., Siskovits Lajos, Tokodi Antal, Mándity Ferenc 50—50 fil., Pataricza János, Pataricza Máté, Markulin János, Pataricza András, Kovács Julianna, Mándics Boldizsár, Polisits Antalné, Rosenthal Fülöp, Varga József, Csatai Márton, Krem Tamás id., özv. Gay Tamásné, Kancsár József ifj., özv. Ignác Pálné, Kovács Tamás, Sztankó Lajos, Ginter Félix, Gebhardt János, Krem Tamás, Sztanka Antal, Gyukity Félix, Pekity János 40—40 fil., Wagner József, Györök András 30—30 fil., Kran József, Varga Ferenc, Fricz Jakab, Schönfoltt Pongrác, Mészáros János, Koch József, Schaffer Péter, Kapeza János, Kancsár József, Beck János, Csatai István, Kapeza Márta, Györök János, Zimmerer György, Peitz József, Szarvas Ferenc, Grosz Bernát, Szabó Antal, Pataricza Klára, Bedzula Julianna, Bedzula Sándor, Bedzula János, Genedics Vera, Csordás István, Kapos János 20—20 fil.

Az eddig befolyt adományok összege 5274 K 90 f.

5188 K 50 f.

32 K 50 f.

20 K — f.

53 K 90 f.

5274 K 90 f.

5188 K 50 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

5274 K 90 f.

Gyógyszerészyakornoki állás.

Hat-nyolc gimnáziumi osztályt végzett ifjút, gyógyszerészyakornoknak, kedvező feltételek mellett elfogad

Madzinyi Adorján
gyógyszerész Jankovácson.

3—1

Olcsóbb mint bárhol.

Női divatterem.

A mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy az eddig is előnyösen ismert **női konfekció-készítő műtermemet**, megrendelőim buzditására,

női ruha divatteremmé alakítottam át. A midőn erről a m. tisztelt hölgyközönséget értesitem, becses figyelmüket divatterememre bátorodom felhívni, egyben megjegyzem, hogy továbbra is **női konfekciókat** is készítek.

Vidéki megrendeléseknél mérték- és próbavétel végett készséggel kimegyek.

Legfőbb törekvésem oda irányul, hogy t. megrendelőim teljes megelégedését kiérdemeljem.

A m. tisztelt hölgyközönség b. megrendeléseit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

MARKOVITS IMRE,
női konfekció és ruhakészítő.

20—17 Lakás: Deák Ferenc-körút (Köröz).

Olcsóbb mint bárhol.

Kizárólag saját termésű tisztán kezelt, kitünő minőségű fehér és siller bor

közül 150 hkt. eladó

Kráhl Ignác
szőlőbirtokosnál Bács-Almás.

3—1

582. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1902. évi V. 642. számú végzése következtében dr. Strasser Lajos zombori lakos ügyvéd által képviselt Zucker Henrik budapesti lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 262 kor. 87 fil. és járulékairejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 4740 koronára becsült üzlet áruraktárból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 642. 1902. számú végzése folytán 262 kor. 87 fil. tőkekövetelés, ennek 1902. évi március hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 61 kor. 90 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére 1902. évi június hó 23-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1902. évi május hó 23-án

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

2837/kig. 1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

Paraga községében üresedésben levő községi szülészői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

A szülészői évi fizetése a községi pénztárból 40 korona és minden szülési eset után az illetők által fizetendő 4 korona.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi június hó 25-éig** bezárólag nyújtsák be.

A később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Palánkán, 1902. évi június hó 10-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

Versenyfárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmíveléstudgyi miniszter ur rendeletére a mohácsi partvédezet helyreállítási munkálatához szükseges: 298-13 m³ I. osztályu burkolati kőanyagnak és 514-28 m³ rostált bányatörmeléknek szállítására, továbbá 401-73 m³ I. osztályu kőhányási kőanyagnak és 320-0 m³ kavicsbullaéknak szállítására és beépítésére nevez a zombori m. kir. fölyammérnöki hivatal helyiségekben **1902. évi június hó 23-án d. e. 10 órakor** nyilvános zárt ajánlati versenyfárgyalás fog tartatni.

A nevezett hivatalnál megszerezhető íven teendő ajánlatok, melyekhez az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál a földmíveléstudgyi tárca kezelésébe történt letétét tanusító elismervény is csatolandó, a jelzett napon d. e. 1/2 10 óráig a hivatalnál nyujtandók be.

A vállalatot szabályozó általános és részletes feltételek, tervek, valamint egyéb tájékoztató adatok a zombori m. kir. fölyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1902. évi június hó 7-én.

M. kir. fölyammérnöki hivatal.

Pályázati hirdetmény.

Ada községében rendszeresített és évi 800 korona javadalmazással egybekötött anyakönyvi irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állásra csakis jegyzői oklevéllel bíró egyének pályázhatnak.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket hozzám **1902. évi június hó 18-ig** bezárólag nyujtsák be. A később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Zentán, 1902. évi május hó 30-án.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Raabstern Mór bej. cég végrehajtójának Schnaderbeck József végrehajtást szennvedő elleni 130 kor. 07 fil. tőkekövetelés és járulékairejéig iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék terü. etén lévő, Sztanisics községben fekvő, a sztanisicsi 149. számú betéthez foglalt A. I. I. sor. 862. hr. sz. a. 37 □ öl kertből, 2. sor 863. hr. sz. a. 398. a. i. sz. a. ház és 190 □ öl beltelekből és a közös legelőből járó egy/2101. részből Schnaderbeck Józsefet megillető 1/4 rész jutalékra 608 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902. évi július hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor** Sztanisics községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladottnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényeikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1902. évi május hó 24-én.

A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

Arverési hirdetmény.

Az 1883. évi 20. t. c. 3. §-a értelmében ezennel közhírré tetetik, hogy Bács-Madaras község határában levő azon területeken gyakorolható vadászati jog, melyek az idézett törvényeikkben kitétt kivételek közé nem esnek, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek folyó évi augusztus hó 15-től számítandó 5 egymást követő évre berbe fog adatni, melyre névze az árverés **folyó évi július hó 6-án délután 3 órakor** fog megtartatni.

Kikiáltási ár 200 korona.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Kelt Bács-Madarason, 1902. évi június hó 4-én.

Vidákovits Balázs,
jegyző.

Hartyányi Illés,
bíró.

2960. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járáshoz tartozó Gákova, Krusevlya, Sztanisics községekből álló állatorvosi kör részére Sztanisics szék helylyel rendszeresített körállatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek s a pályázni szándékozókat felhívom, hogy az 1883. évi I. t. c., 1888 évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **f. évi július hó 15-éig** annál is inkább nyujtsák be, miután a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása 1200 kor. készpénz fizetés és a kölcsönösen megállapítandó látogatási és busszemle díjak.

Zombor, 1902. évi június hó 7-én.

Tárca y,
főszolgabíró.

XXV. É.

ELŐ
Egész é
Fél évr
Negyed

A lap me
küldémén
nek, anyag
nosn

Egyes szárn

Császka

Vérőfénye
más szentse
maga is ünne
gyogott felett
nap zordon id
sunknak. Ünne
kicsinyek sere
részint a bérn
pedig a bérmas
lett igen sok
szentanni aká

A zombori
István, Agatity
káplánok készí
felvételére. Pü
órától 5 óráig
akik a kellő er
ezután a bérma

Pénteken
zsufoláig me
sorát igen ked
gyermekarcok.

A szent m
osztálya előtt gy
érsekkel a templ
Boldizsár káplán
a papság és vé
kisérete jött. M
a templom nag
hogy az érsek a
dozatát bemutatn

Az érsek je
mondotta a sze
imádság után a
segélyével a m
celebrálta csönc

Az utolsó i
István az ünne
áldását kérte az
A szent m s

A „BA

Van n
Szök e
Egy k
Jobb k

Akár n
Ferd
Kancs
El kol

Bal sz
Nincs
Balul
Rossza

Orráig
A jobb
Ézért n
Terdep

Azt me
Ep az
Meglát
Ördöng

József főherceg

Mint már meg
időzése alatt, az álta
kedvű társalgást fo
Főispánunk családi tr
tisztetéttel viseltetik
íránt; ugyanis főisp
Latinovits Janos helyt
rend kis keresztese,
kedves embere volt
jeléll ő ajándékozta
kép a mintegy 6000